

dacht met een begrotingsenveloppe van negen miljoen (volgens de laatste berichten mogelijk gebracht op veertien). Onvoldoende om één muziektheaterproductie te maken.

De vernieuwde interesse voor muziektheater zegt veel over onze tijd en over de podiumkunsten in het algemeen. Eén van de eigenheden van het muziektheater is de confrontatie binnen het genre zelf van verschillende disciplines. Het muziektheater isoleren is dus zeer onnatuurlijk, de integratie in het geheel van het podiumkunstenbeleid wordt door het genre zelf geëist. Gevreesd mag worden dat de afzondering dit arbeidsintensieve en financieel veeleisende genre in een marginale klem zal houden en dat het in de verdrukking zal blijven, ook al verlopen de artistieke ontwikkelingen positief.

5.

Voor het geheel van het podiumdecreet zijn toelage-enveloppes voorzien voor vier jaar. Dat is zonder discussie hét positieve punt van dit nieuwe decreet. Het geeft aan de theatermaker de mogelijkheid om binnen een lange termijn te plannen, om een beleid te ontwikkelen, om veelvuldige bezoeken aan banken te ontploppen, om liquiditeitsproblemen te vermijden,...

Maar we moeten ook even naar de keerzijde van deze beslissing kijken. Door de sterke nadruk op het positieve van dit element wordt er geen aandacht gegeven aan de mogelijke nadelige gevolgen ervan. Er blijven onduidelijkheden bestaan over de juiste toepassing van deze betoelaging op lange termijn.

Het is de ambitie van de minister om bepaalde begrotingsposten de komende jaren te verhogen. Deze zijn al aangekondigd voor dans en muziektheater. Enkele voorbeelden. Wat gebeurt met een theatergezelschap dat in 1993, bij de aanvang van de vierjarige periode, 'onvoldoende' betoelaagd wordt wanneer in pakweg 1995 de begroting voor het teksttheater verhoogd wordt? Komt dit gezelschap dan nog in aanmerking voor verhoging van de subsidie? Wat gebeurt met een gezelschap dat pas aanvangt met werken in december 1993? Moet het wachten tot het seizoen 1997-1998 (het eerste jaar van een nieuwe vierjarige periode) vooraleer in aanmerking te komen voor toelage? Zal het dan nog bestaan? Wat met een boeiend initiatief dat er wegens de beperkte financiële mogelijkheden bij de aanvang niet bijkomt? Moet

het definitief stoppen of kan het nog aanklampen wanneer een begrotingsverhoging optreedt? Blijven nieuwe initiatieven verwezen naar de met eerder symbolische mogelijkheden gevulde 'projectenpotten' (bestemd voor eenmalige initiatieven)?

Het decreet is over dit alles niet helder. Het zou goed zijn dat het beleid zich voorbereidt op dergelijke situaties, waar het zich zeker mag aan verwachten. Het zou al te funest zijn een podiumactiviteit te zien ontstaan, artistiek alert en fundamenteel vernieuwend, die zich weerom voor jaren in marginaliteit dient te ontwikkelen.

6.

Leidt dit nieuwe decreet gegarandeerd naar de chaos waar in dit artikel wordt naar verwezen? Neen. Ook ondanks dit decreet blijft de mogelijkheid van een levendig theaterlandschap, maar het wordt afhankelijk van de toepassing door de minister van cultuur. Hier ligt de echte uitdaging. De huidige minister van cultuur is sinds jaar en dag een theaterliefhebber en kent de sector goed. Hij heeft de ambitie om een theater-

landschap te realiseren dat qua degenheid zijns gelijke in het Vlaamse verleden niet kent. Geeft dit decreet hem daartoe de mogelijkheid?

De hier aangehaalde en inge-

bouwde mankementen kunnen ontweken worden door een goed (maar vooral handig) gebruik van het 'instrument' podiumdecreet. Om hiertoe te komen moet de minister heldere en gemotiveerde beslissing durven en kunnen nemen. Meer dan hopen dat de handen van de minister vrij worden gehouden, kunnen we niet. Dat hij zich gesteund weet door verstandige adviezen. Hopen ook dat de politieke klasse de kiesheid heeft om een theaterbeleid mogelijk te maken en niet nogmaals opteert voor een 'belangenbeleid'.

7.

We mogen hopen dat dit decreet positief gebruikt zal worden, maar de tekortkomingen moeten eruit, anders valt te vrezen dat wij ons na jaren in een nieuwe chaos bevinden, cf. de situatie in de eindfase van het vorige decreet.

Tijdens de eerste vier jaar moet het decreet permanent geëvalueerd worden teneinde een nieuwe of minstens een verbeterde tekst ter stemming voor te leggen aan de Vlaamse raad. Dit decreet bevat zoveel

onduidelijkheden, verkeerde keuzes, vrijheidsbeperkingen, gebrek aan evolutiemogelijkheden, ... dat het onmogelijk een levendig theaterlandschap kan garanderen over jaren. De tekst moet herschreven worden. Het is logisch dat dit gebeurt parallel aan de eerste toepassing. De praktijkervaring zal heel wat informatie geven over de gebreken.

8.

Buiten de praktijkervaring is natuurlijk een aantal basisprincipes essentieel voor het uitschrijven van een theaterbeleid. Zonder volledig te willen zijn wil ik hier - bij wijze van besluit - enkele uitgangspunten schetsen waarop een beleid zich m.i. moet baseren, desnoods in een 'decreet'.

- Het podiumbeleid moet in zijn geheel geformuleerd worden, zodat elke activiteit van de overheid uit dat beleid kan worden afgeleid. Geen organisaties die eraan ontsnappen, geen parallelle subsidiecircuits; een internationaal beleid dat gelieerd is met het 'binnenlandse'; een infrastructuurbeleid dat aansluit op het geheel, enz. Daarbinnen moeten natuurlijk geëigende afspraken gemaakt worden. De essentie is beginselvastheid en helderheid in beleid en toepassing ervan. In het recente verleden hebben verschillende groepen of projecten het meegemaakt dat ze nauwelijks een werkingsubsidie kregen, maar wel een ruime toelage uit de internationale kredieten omdat de overheid geconfronteerd werd met een evidente vraag uit het buitenland. Groepen werden méér (of minstens mede) in leven gehouden door 'lottotoelagen' dan door 'normale' toelagen. Enzovoort.

- Geen geïsoleerde genre-opdeling. De podiuminitiatieven - van welke discipline ook - worden in één beleid ondergebracht, opdat de overheid alert zou kunnen reageren en accenten zou kunnen leggen wanneer die zich vanuit de sector opdringen of aandienen. Nog eens: dit belet niet dat er binnen dit geheel, afhankelijk van het moment, afspraken kunnen gemaakt worden rond zich manifesterende specialisaties, als deze maar niet per definitie een onomkeerbaar eigen leven gaan leiden, of ze daar nu nood aan hebben of niet. De essentie is hier de levendigheid van de kunst. Het is eigen aan de kunst dat ze niet weet wat haar formulering morgen zal zijn. Waarom pretendeert de overheid dat zij dit wel zou weten? Als dit principe niet verwerkt wordt in de ruimte die het beleid dient te geven aan de kunst, kan er vooralsnog geen alert beleid gegarandeerd worden.

- Het permanente gebrek aan financiën blijft de grootste struikelblok om tot een echt podiumbeleid te komen. Wanneer enerzijds